

**ДО
АКРЕДИТАЦИОННИЯ
СЪВЕТ НА НАОА**

ДОКЛАД

**на Постоянната комисия по стопански науки и управление
за извършената проверка по процедура за програмна
акредитация на докторска програма „Икономика и
управление (индустрия)“
от професионално направление 3.8. „Икономика“, област
на висшето образование 3. „Социални, стопански и
правни науки“ в Софийски университет – гр. София**

Уважаема г-жо Председател на АС на НАОА,

Постоянната комисия по стопански науки и управление на НАОА предоставя на Вашето внимание доклад по процедурата за програмна акредитация на докторска програма „Икономика и управление (земеделие)” от професионално направление 3.8 „Икономика”, област на висше образование “Социални, стопански и правни науки” на Софийски университет „Св. Климент Охридски“- гр. София. Докладът е разработен съгласно приетите от Акредитационния съвет на НАОА (20.10.2016 г.) Критерии за програмна акредитация на докторски програми в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване качеството в европейското пространство за висше образование /ESG/ - част 1 /1-10/ и по смисъла на чл. 78, ал. 3 от ЗВО.

СЪДЪРЖАНИЕ

---

1. Изпълнение на препоръките от предходната акредитация

2. Проверка по изпълнението на критериите за програмна акредитация на докторска програма в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското пространство за висше образование/ESG/ - част 1 /1-10/ и по смисъла на чл. 78, ал. 3 от ЗВО /Таблица 5/, приети от АС на НАОА на 20.10.2016г.

3. Приложения: таблици /задължителни и по избор/

№	Решения	Номер и дата на протокол / дата на извършено действие
1.	Откриване на процедурата от АС	04.08.2022 г./ Протокол № 19
2.	Утвърждаване на състав на ЕГ от АС	09.03.2023 г./ Протокол №5
3.	Извършено посещение на ПК	По документи
4.	Обсъждане и приемане на доклада на ЕГ от ПК	13.12.2023 г./ Протокол №40
5.	Обсъждане и приемане на доклада на ПК	24.01.2024 г./Протокол № 03
6.	След изтичане на срока по чл. 35, ал.2 от ПДНАОА (отн. становището на оценяваната институция) ПК предоставя доклада на АС	

-
1. Проф. д.н. Севдалина Илиева Димитрова, НВУ „Васил Левски“ – ръководител ЕГ
  2. проф. д.н. Галина Куртева, Бургаски свободен университет - член на ЕГ
  3. Виолета Добрева - докторант МВБУ– член на ЕГ

Наблюдаващ процедурата от ПКСНУ: доц. д-р Надя Маринова

---

1. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ

Докторската програма (ДП) „Икономика и управление (Индустрия)“ в ПН 3.8. „Икономика“ на Софийски университет „Св. Климент Охридски“ гр. София, е получила програмна акредитация от НАОА през 2017 г. (Протокол № 21 от 08.11.2017 год. на ПКЧУ на НАОА) с обща оценка **8,46** (осем цяло и четиридесет и шест стотни) и срок на валидност пет години.

С Решение от 28.01.2021г. на Акредитационния съвет на НАОА е дадена програмна акредитация на ПН 3.8. „Икономика“ в СУ „Св. Климент Охридски“, гр. София на основание обща оценка 9,45 (девет цяло и четиридесет и пет) и срок на валидност до следващата акредитация на ПН, съгласно графика по чл. 81, ал. 2 от ЗВО.

Обучаващо звено в ДП „Икономика и управление (индустрия)“ (ИУИ) е катедра „Икономика и управление по отрасли“ (ИУО) на Стопански факултет (СФ) при СУ „Св. Климент Охридски“, гр. София.

В обобщен вид, състоянието на ДП „Икономика и управление (Индустрия)“ от професионално направление 3.8 „Икономика“ в СФ на СУ „Св. Климент Охридски“, гр. София през оценявания период е представено в таблицата по-долу, като общо обучаваните докторанти са 29 (двадесет и девет), от тях 21 (двадесет и един са приети през оценявания период и 8 са с продължаващо обучение от предходния период):

Показатели	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Общо
1. Обявени места за прием в докторската програма	6	3	4	1	3	2	2	21
2. Приети докторанти – общо, в т. ч.	6	3	4	1	3	2	2	21
<i>редовна форма</i>	2	1	2	1	3	0	2	11
<i>задочна форма</i>	4	2	2	0	0	2	0	10
<i>самостоятелна подготовка</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Обучавани докторанти – общо, в т.ч.	14	13	16	15	13	12	14	X
<i>редовна форма</i>	4	4	5	6	6	5	7	X
<i>задочна форма</i>	6	6	8	8	7	7	7	X
<i>самостоятелна подготовка</i>	4	3	3	1	0	0	0	X
4. Защитили докторанти	0	4	0	2	1	0	0	7
5. Докторанти, отчислени с право на защита	0	0	1	0	1	2	0	4
6. Докторанти, отчислени без право на защита	0	0	0	0	3	1	0	4
7. Прекъснали докторанти	0	0	0	0	0	0	0	0
8. Докторанти, продължили академична кариера след успешно защитени дисертационни трудове	0	0	0	0	0	3	0	3

При предходната акредитация на докторската програма „Икономика и управление (индустрия)“ Постоянната комисия по стопански науки и управление при НАОА дава 6 (шест) препоръки:

Препоръка 1. Да се извърши преглед на учебната документация на докторската програма и да се отстранят установените в нея слабости, *срок май 2018 г.*

В съответствие с предприетите действия от обучаващата в ДП „Икономика и управление (индустрия)“ катедра „Икономика и управление по отрасли“ и академичното ръководство е извършен преглед на учебната документация на оценяваната ДП през месец май 2018 година, в резултат на което квалификационната характеристика, учебният план и учебните програми са актуализирани и приети по съответния ред.

Постоянната комисия установи, че **препоръката Е ИЗПЪЛНЕНА.**

Препоръка 2. Утвърждаваните теми на дисертационните трудове да са в съответствие с научната специалност на докторската програма. *Срок: постоянен*

В изпълнение на препоръката катедра „Икономика и управление по отрасли“ и академичното ръководство предприемат необходимите действия за утвърждаване на темите на зачислените в периода 2018-2023 година докторанти в ДП „Икономика и управление (индустрия)“ да е в съответствие със спецификата на оценяваната ДП. От представения списък на докторантите с темите на дисертационните трудове, зачислени през акредитационния период (2017- 2023) е видно, че в преобладаващата си част (81 %) са по тематиката на докторската програма. Пет от темите тангетират към други докторски програми. Темите на дисертационните трудове от предходния акредитационен период не са взети под внимание. През акредитационния период не се наблюдава дублиране на теми на дисертационни трудове.

Постоянната комисия установи, че **препоръката СЕ ИЗПЪЛНЯВА.**

Препоръка 3. Да се осигурява равномерност в научното ръководство на докторантите по програмата. *Срок постоянен*

В изпълнение на препоръката през акредитационния период катедра “Икономика и управление по отрасли” и академичното ръководство предприемат необходимите действия. В резултат е прието решение за равномерно разпределение на научното ръководство на докторанти в ДП „ИУИ“, като за тази цел един хабилиотиран член на академичния състав с квалификация в ДП не може да бъде повече от три пъти научен ръководител на докторанти от оценяваната ДП. От представения списък на докторантите и научните ръководители е видно, че приетото решение се съблюдава частично. Допуснато е изключение за трима от преподавателите, които са научни ръководители на повече от три докторанти. Под внимание не са взети научните ръководства от предходния период.

Постоянната комисия установи, че **препоръката СЕ ИЗПЪЛНЯВА ЧАСТИЧНО.**

Препоръка 4. Да се увеличи броят на публикациите на преподавателите в катедрата в реферирани и индексирани чуждестранни научни издания. *Срок: постоянен*

Публикационната активност в реферирани и индексирани чуждестранни научни издания на преподавателите осигуряващи обучението в ДП през акредитационния период нараства от 3,7 средно на преподавател през предходния период на 5,2 среден брой публикации на член на академичния състав (в края на оценявания период общия брой публикации в реферирани и индексирани чуждестранни научни издания е 68 при 26 от предходния период). Увеличен е и броят на публикациите на преподавателите от обучаващата катедра в издания с импакт фактор и импакт ранг (SCOPUS и Web of Science) - от 0 броя през предходния период на 35 броя през оценявания период, от които над 2/3 са обвързани с тематиката на ДП. Като средно на преподавател за акредитационния период се падат 2,06 бр.

Постоянната комисия установи, че **препоръката СЕ ИЗПЪЛНЯВА.**

Препоръка 5. Регулярно да се извършват вътрешни одити на докторската програма и огласяват публично резултатите от тях. *Срок: постоянен*

В изпълнение на препоръката за последните години 5 са проведени общо 5 одита, от които 4 вътрешни одита, в обхвата на които попада и оценката на качеството на обучение в ДП „Икономика и управление (индустрия)“ и 1 вътрешен одит, целево насочен към процеса на обучение в ОНС „доктор“ в редовна, задочна и самостоятелна подготовка (български граждани, граждани на ЕС, ЕИП и чуждестранни граждани, за което са представени съответните заповеди.

Постоянната комисия установи, че **препоръката СЕ ИЗПЪЛНЯВА.**

Препоръка 6. Да се осигурят възможности за проверка на плагиатство в дисертационните трудове и други научни разработки на докторантите по програмата. *Срок: постоянен*

В изпълнение на препоръката академичното ръководство на СУ със заповед на Ректора РД 1-207/26.05.2021 г. въвежда процедура в СУ „Св. Климент Охридски“ за проверка на оригиналността. В системата за електронно обучение (elearn.uni-sofia.bg) е интегрирано технологично решение – StrikePlagiarism. В резултат от това са промени и вътрешните нормативни актове на СУ.; проведено е и обучение на академичния състав - по академична етика и работа със системата за откриване на плагиатство. Представени са съответните доказателства.

Постоянната комисия установи, че **препоръката СЕ ИЗПЪЛНЯВА.**

ПРОВЕРКА ПО ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКИ ПРОГРАМИ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/- ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО /ТАБЛИЦА 5/

СТАНДАРТ 1 ПОЛИТИКА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО

Критерий 1.1. Висшето училище или научната организация имат публично оповестена, с официален статут и отчетност политика за осигуряване качеството на обучението по докторската програма.

1.1.1. СУ, СФ и обучаващата в ДП „Икономика и управление (индустрия)“ катедра „ИУО“ имат публично оповестена политика за осигуряване на качеството на обучение на докторанти във всички форми на обучение, съответстващи с действащото законодателство.

Обучението в ДП „Икономика и управление (индустрия)“ е в съответствие с представените в публичното пространство визия и мисия на ВУ и Стратегия за развитие на научния потенциал и научните изследвания в Стопански факултет в периода 2021-2025 г., съобразени с националната законодателна и европейска рамка, отнасяща се до обучението в ОНС „доктор“ (Закон за висшето образование, Закон за развитие на академичния състав в Република България, Правилник за прилагане на ЗРАСРБ, Наредба за държавните изисквания за приемане и обучение на докторантите. Редът и условията за приемане в докторска програма, обучението на докторантите, Правилника за устройството и дейността СУ „Св. Климент Охридски“, Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Климент Охридски“, Правилника за образователните дейности в СУ „Св. Климент Охридски“, Критериите и изискванията на Стопанския факултет към работата на докторантите и към подготовката на докторските тези за получаване на ОНС „доктор“ и др.).

ПК констатира, че обучението в ДП „Икономика и управление (индустрия)“ е неразделна част от цялостната дейност на СУ „Св. Климент Охридски“ и в частност обучаващите се в ПН 3.8. „Икономика“. Обучението в ДП е релевантно на обявените мисия, цели и задачи на университета и на обучаващото звено – катедра “Икономика и управление по отрасли” на СФ.

1.1.2. СУ, СФ и катедра „ИУО“ провеждат устойчива Политика по качеството с обосновани и отчетливи цели на университетско, катедрено и факултетно ниво, за реализацията на които е изградена и функционира вътрешната система за управление на качеството (СУК), чиято концептуална рамка е в контекста на заложените в стандарта БДС EN ISO 9001:2008 „Системи за управление на качеството. Изисквания“.

СУК на СУ отчита специфичните особености и потребности на Университета като най-голямото висше училище в страната и е публично оповестена на университетския уебсайт със съответните разяснения и достъпност за всички членове на академичната общност.

В структурата на СУК на СУ се включват: Университетски център по управление на качеството; Експертен съвет по качеството (Университетска комисия по качеството); Факултетни комисии по качеството; Катедрени отговорници по качеството.

Съдържателната част на Системата за управление на качеството включва стандарти, процедури и механизми за: осигуряване на качеството на образователния процес – вкл. качество на дистанционното обучение; Аттестиране на преподавателите и служителите; Проследяване на реализацията на студентите и връзки с външни организации. Провеждане на вътрешен одит; Проследяване качеството на административното обслужване; Качество на научноизследователската дейност.

Основен документ на СУК на СУ е „Наръчник по качеството на СУ“, в който са описани основните положения, свързани със същността, принципите, стандартите, процедурите и механизмите за функциониране на системата, посочени са също така и отговорностите на ръководството, управлението на ресурсите и процесите, механизмите за измерване, анализ и подобряване на процесите. Промени в Наръчника по качество са внасяни при синхронизирането на различни документи, които имат отношение към управление на качеството, промените в Правилник за устройството и дейността на СУ „Св. Климент Охридски“, приети от Общото събрание на СУ през м. ноември 2017 г. и промените в Закона за развитие на академичния състав в Република България

от април 2018 г., с последна актуализация от 2021 год.(решение на АС, Протокол № 16 от 29.09.2021.) (https://www.uni-sofia.bg/Quality_System).

От есента на 2018 г. Университетският център по управление на качеството издава ежемесечен електронен бюлетин, в който се помества актуална информация за дейностите по осигуряване на качеството в СУ „Св. Климент Охридски“.

СУК предоставя възможност за различни форми за обратна връзка – разнообразни анкетни проучвания, фокус-групи, срещи, семинари, дискусии. Най-новата форма на обратна връзка са кутиите за писмени мнения, предложения и отзиви. Прегледът на предложенията и отзивите се прави от Факултетските комисии по качеството/Комисиите на департаментите и от Университетския център за управление на качеството.

Календарът на дейностите по осигуряване на качеството, който е приложение към Наръчника по качеството на СУ „Св. Климент Охридски“, е достъпен на сайта на университета: https://www.uni-sofia.bg/index.php/bul/universitet/t/upravlenie_na_kachestvoto/kalendar_na_dejnosti_po_osiguravane_na_kachestvoto_v_su, съдържа всички дейности по качеството на ниво факултет.

Към Университетския център по качество функционира Лаборатория за анализи и проучвания, която провежда проучва мнението на заинтересовани страни.

Осигуряването на отчетност, публичност и подкрепа при вземането на стратегически решения за управление на качеството е посредством Годишен план за работата на Експертния съвет (Университетската комисия по качеството), който съдържа основните дейности на общоуниверситетско равнище за период от една година, разписани с конкретни срокове, задачи и насоки за реализиране.

За ефективността на системата за качество в СУ „Св. Климент Охридски“ се провеждат ежегодни прегледи по качеството, които са заложили и регламентирани като дейност в Наръчника по качеството и провежданите вътрешни одити.

Постоянната комисия установи, че през акредитационния период са извършвани 5 (пет) вътрешни одити за оценка на качеството на обучение на ДП „Икономика и управление (индустрия)“ в Стопански факултет на СУ „Св. Климент Охридски“.

За оценявания период са проведен **3 (три) външни одита**, за което са представени съответните доказателства.

1.1.3. СУ „Св. Климент Охридски“, СФ и катедра „Икономика и управление по отрасли“ поддържат и провеждат нормативно регламентирана политика за взаимовръзката между научните изследвания и обучението в докторските програми в рамките на националния и институционалния контекст. Гарант за това е изградената и функционираща научноизследователска инфраструктура в СУ „Св. Климент Охридски“, благоприятстваща взаимовръзката между наука и образование посредством включване на преподаватели, докторанти и студенти в изпълнение на научноизследователски проекти; подпомагане и стимулиране на научноизследователската активност на академичния състав; провеждане на периодичен анализ и оценяване на резултатите от НИД.

Взаимовръзката между научните изследвания и обучението по докторска програма е регламентирано във вътрешнонормативните документи на СУ „Св. Климент Охридски“. Създадени са условия и стимули за съчетаване на преподавателската с изследователската дейност на академичния състав, както и стимулиране на научноизследователската дейност на докторантите. При изготвянето на индивидуалните учебни планове нормативно са заложили изисквания към докторантите за извършване на научноизследователска дейност, подготовка на определен брой научни публикации и участия в научни форуми.

От предоставената информация относно темите на дисертационните разработки ПК установи, че част от темите на дисертационните трудове са пряко свързани с работата по национални и международни научни проекти, в които участва първичното обучаващо звено.

1.1.4. СУ „Св. Климент Охридски“, СФ и катедра „Икономика и управление (индустрия)“ във всички свои дейности и процеси, свързани с обучението, се ръководи от изискванията на етичните норми и правила, регламентираны с Етичния кодекс, който е публично оповестен на сайта на Университета. В него са описани основни етични принципи и правила за научноизследователската и преподавателската дейност.

Постоянната комисия се запозна и с приетите правила за работа на Етичната комисия към Университета, която е постоянен консултативен орган, конституиран с приемането на Етичния кодекс на СУ „Св. Климент Охридски“. Университетът е подписал Декларация за присъединяване

към принципите на Хартата на Европейските учени и Кодекса на поведение при наемане на изследователи като първа стъпка в процеса за придобиване на логото на HR Excellence in Research, присъждано от Европейската комисия. В Университета работи Академичен омбудсман – институция, която е призвана да разрешава конфликти и да осигурява поверителна и неформална подкрепа на студентите и преподавателите като безпристрастен арбитър.

За превенция на плагиатство и измама се използва специализирана електронна система за проверка за плагиатство (StrikePlagiarism), през която преминават както докторските дисертации.

СУ има и прилага задължителна процедура по подписване на декларация от докторантите за авторство на дисертационния труд. Въведена е практика всички материали в научните издания на Университета да преминават процедура за плагиатство преди публикуването им.

ПК установи, че *през оценявания период не са документирани процедури за предотвратяване на прояви на дискриминация, изпитни измами и плагиатство.*

Изводи на ПК по стандарт 1:

По 1.1.1. Обучението в ДП „Икономика и управление (индустрия)“ се организира в изпълнение на заявените мисия и визия на СУ „Св. Климент Охридски“ и свързаните с тях стратегии, цели, приоритети и задачи. То се осъществява в съответствие с действащото национално законодателство и вътрешните нормативни документи на Университета, които са публично оповестени.

По 1.1.2. Обучението в ДП „Икономика и управление (индустрия)“ е организирано така, че да осигурява високо качество на подготовката на бъдещите специалисти. СУК е сертифицирана и функционира в съответствие основните принципи положения на в БДС EN ISO 9001:2008. Контролът върху качеството на обучението в т.ч. и в докторската програма „Стопанско управление“, се осъществява чрез провеждането на ежегодни вътрешни одити. През акредитационния период са извършени 5 (пет) *вътрешни одити* за оценка на качеството на обучение на ДП „Стопанско управление“ и 3 (три) *външни одита* на организацията.

По 1.1.3. Обучението в ДП „Икономика и управление (индустрия)“ се осъществява съобразно изградената и прилагана в СУ „Св. Климент Охридски“ политика на обвързаност между научните изследвания и обучението в докторантура в рамките на националния и институционалния контекст. ПК установи, че са създадени условия и стимули за участието на докторантите в научноизследователска, проектна и публикационна дейност, в докторантски курсове и школи, в различни клубове и центрове към Стопанския факултет на СУ „Св. Климент Охридски“.

По 1.1.4. В СУ, СФ и катедра „Икономика и управление по отрасли“ функционира Етична комисия, специализирани етични комисии и Академичен омбудсман. За осигуряване на академичното единство има конкретно разписани правила и процедури във вътрешнонормативните актове на ВУ за предотвратяване и санкциониране на изпитни измами и плагиатство. През оценявания период *не са регистрирани случаи на изпитни измами и плагиатство, свързани с обучението в ДП „Икономика и управление (индустрия)“.*

СТАНДАРТ 2 РАЗРАБОТВАНЕ И ОДОБРЯВАНЕ НА ПРОГРАМИТЕ

Критерий 2.1. Висшето училище или научната организация изгражда и прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на докторските програми при съдействието на високо квалифицирани учени, представители на промишлеността и други заинтересовани страни.

2.1.1. Обучението в оценяваната ДП съответства на съвременните тенденции в развитието на специалността. Разработването на учебната документация на ДП „Икономика и управление (индустрия)“ е съобразено с националната законова рамка и университетската нормативна уредба. Спазени са Стандартите и насоките за осигуряване на качество в Европейското пространство за висше образование, прилагайки качествено обучение и преподаване, подпомагащо международно сътрудничество на всички заинтересовани страни.

ПК се запозна със съдържанието на учебната документация на оценяваната ДП и установи наличието на пълен комплект с ясно изразени цели, задачи и очаквани резултати от обучението.

Резултатите от обучението и квалификацията, която се придобива със завършване на ДП са определени и структурирани съгласно Европейската квалификационна рамка, Националната

квалификационна рамка, Държавните изисквания за придобиване на висше образование в образователна и научна степен „доктор“ в Република България.

Обучението в оценяваната ДП е съобразено с индивидуалните потребности на докторантите, с изискванията, установени за кръга от изследователски области, попадащи в обхвата на програмата в международен план, както и с потребностите, произтичащи от характеристиките на бъдещите работни места на завършилите докторанти, в т.ч. академичната сфера, държавното управление и бизнеса.

Преминаването на пълния курс на обучение гарантира задълбочена теоретична подготовка и способност за извършване на адекватна научно-приложна дейност. Завършилите ДП „Икономика и управление (индустрия)“ могат да се реализират успешно в изучаваната област.

2.1.2. СУ, СФ и катедра „Икономика и управление (индустрия)“ имат нормативно регламентирани процедури, свързани с разработването, одобряването и прилагането на учебната документация.

Разработването и актуализирането на учебната документация в оценяваната ДП се осъществява съобразно изискванията в Правилник за образователните дейности в СУ „Св. Климент Охридски“, Критерии и изисквания на Стопанския факултет към работата на докторантите и към подготовката на докторските тези за получаване на образователната и научна степен „доктор“, Решения на факултетния съвет на СФ, Вътрешни правила за организацията и провеждането на формите на изпитване в докторските програми към СФ.

ПК установи, че при разработването на учебната документация се прилагат стандарти, съобразно утвърдените нови форми за тези документи. Учебният план, като основен учебен документ, се разработва в три раздела и съдържа определен набор от характеристики. Той се изготвя от катедра „Икономика и управление по отрасли“, обсъжда се и се приема на КС, внася се за одобрение от ФС на СФ и за утвърждаване от Академичния съвет на СУ „Св. Климент Охридски“. Образци и модели на представената учебна документация са публикувани на сайта на факултета.

Обновяването на учебната документация се осъществява със съдействието на докторантите, потребителите на кадри и други заинтересовани страни. Това се регламентира с прилаганата Процедура за реда по анализ и осъвременяване на учебните планове и програми в Стопанския факултет. Сключените споразумения за сътрудничество и партньорство с водещи представители на бизнеса предполагат обсъждане на нуждите на работодателите от специалисти с конкретни знания и умения. През оценявания период *6 докторанта и 10 представители на потребителите на кадри са участвали в ежегодната актуализация на учебната документация на докторската програма „Икономика и управление (индустрия)“*.

2.1.3. ДП „Икономика и управление (индустрия)“ е представена в ясно описана документация, която определя устойчиви цели и задачи на образователната и научна дейност, обвързана с нея.

Пълният комплект на учебната документация на оценяваната ДП включва: Квалификационна характеристика на програмата; Общ учебен план за докторската програма; Конспект за кандидат-докторантски изпит; Форма на индивидуален учебен план за докторанта; Форма на отчет за изпълнението на индивидуалния план; Учебни програми по дисциплини; Атестационен лист за периодична оценка на докторантите; Структура на рецензии за вътрешна защита на дисертационен труд.

Обучението на докторантите се осъществява по индивидуален учебен план, който се съставя за целия период на обучението и се конкретизира по години за срока на докторантурата. Изготвя се на основата на учебния план на докторската програма съвместно от докторанта и научния му ръководител. Индивидуалният учебен план съдържа темата на дисертационния труд; името на научния ръководител, срокът на докторантурата, конкретизира дейностите по години за срока на докторантурата. На всеки три месеца докторантите докладват резултатите от работата си пред катедрения съвет. Дисертационният труд се внася в катедрата за вътрешна защита по преценка на ръководителя за нетовата готовност. Предложението за откриване на процедура по вътрешно обсъждане на дисертационния труд се представя от научния ръководител, като се представя и отчет за изпълнението на дейностите по индивидуалния план на докторанта и събраните от докторанта ECTS кредити. При положителна оценка на катедрата, дисертационният труд се предлага за публична защита и се определя научно жури, което се одобрява от Факултетния съвет.

Учебният план на оценяваната ДП е съобразен с учебните планове и утвърдените образователни практики на университети от Европейския съюз и извън него. Структуриран е в следните раздели: Учебна дейност: 60 кредита за редовна (Р) и задочна форма (З) на обучение и 20 кредита за самостоятелна подготовка (С), Научноизследователска дейност – 85 кредита (Р), 95 (З) и 135 (С); Педагогическа дейност – 10 кредита (само за Р) и Защита на дисертационен труд – 25 кредита. Общо за курса на обучение минимален брой ECTS кредити е 180 за всяка от формите на обучение.

2.1.4. СУ, СФ и катедра „Икономика и управление по отрасли“ имат утвърдена практика за системен анализ на възможните работни места, проучване на резултатите на пазара на труда, потребностите от човешки ресурси с ОНС „доктор“ и възможностите на ДП.

ДП „ИУИ“ включва широк обхват на теми от теоретичен и приложен характер, които са релевантни на научните постижения и новите тенденции в областта на съвременната икономическа теория и модерните методи за икономически анализ.

СУ „Св. Климент Охридски“ и СФ предоставят на преподавателите и докторантите разнообразни възможности за представяне и дискутиране на резултатите от научната им дейност чрез участие в научни форуми от международно и национално значение, публикуване на резултатите в издания на Стопанския факултет, участие в различни форми на обмен.

СФ има сключени над 50 споразумения за сътрудничество и партньорство с водещи представители на бизнеса, което позволява да се обсъждат нуждите на работодателите от специалисти с конкретни знания и умения.

2.1.5. ДП „Икономика и управление (индустрия)“ на катедра „Стопанско управление“ в СУ „Св. Климент Охридски“ има своите аналози в други ВУ в страната и в чужбина. Обучението по учебните дисциплини, включени в учебния план на ДП „Икономика и управление (индустрия)“ е съвместимо с чуждестранни университети, в които се преподават същите или сходни дисциплини, което гарантира бъдещата възможност на докторантите за реализиране на изходящи докторантски мобилности.

Катедра „Икономика и управление по отрасли“ разполага със собствени информационни масиви за световните постижения в професионалното направление. Преподавателите от катедрата прилагат съвременни модели на обучение, осигуряващи висока конкурентоспособност в образователното пространство на професионалното направление 3.8 „Икономика“.

Актуалността на учебното съдържание в направление 3.8. „Икономика“ отразява адаптивността на обучението към динамиката на съвременните реалности в глобалната и националната икономика.

СФ използва възможностите на многобройните двустранни договори за сътрудничество на СУ „Св. Климент Охридски“ с университети в Европа, Азия и Америка, за да привлече гост-преподаватели за интензивни лекционни курсове на английски, немски, френски и руски език, включително за обучение на докторанти в рамките на организирани от Факултета докторантски школи и специални докторантски семинари.

Създадени са възможности докторантите да представят и обсъждат резултатите от своята научна дейност на много научни форуми от международен и национален мащаб с равни по компетентност преподаватели и докторанти.

Към датата на изготвяне на доклада на ПК СФ има сключени 74 договори по програма Еразъм+ с 60 университета от 13 държави от ЕС, както и 6 други държави от Европа. От тях, в общо 10 договора, изрично са посочени общо 26 места за мобилност на докторанти.

През акредитационния период 4 (четири) докторанти в ДП „Икономика и управление (индустрия)“ са реализирали мобилност, в т.ч. 2 (двама) по програма Еразъм + и 2 (двама) по други международни програми за мобилност.

2.1.6. СУ, СФ и катедра „Икономика и управление по отрасли“ имат създадени и приложими нормативно регламентирана процедура за наблюдение, контрол и оценка на състоянието на учебната документация на докторските програми, описана в Процедура за реда по анализ и осъвременяване на учебните планове и програми в Стопанския факултет (приета на заседание на ФС, проведено на 28 май 2019 г. (Протокол № 5).

В сектор „Студенти“ на СФ административно за докторантите отговаря инспектор „Чуждестранни студенти, СДК и докторанти“, при който се съхранява цялата документация на докторските програми и на индивидуалните докторантури.

Изпълнението на индивидуалните планове се следи от научните ръководители, докладва се и се обсъжда на катедрени съвети и специализирани докторантски семинари. Аттестирането на докторантите се прави ежегодно, а докторантите редовна форма на обучението изготвят отчети на всеки 3 месеца.

Изводи на ПК по стандарт 2:

По 2.1.1. ДП „Икономика и управление (индустрия)” е разработена в съответствие със съвременните постижения на науката и има ясно изразени очаквани резултати. Създадена е организация и са приети стандарти за разработването, одобрението и прилагането на учебната документация.

По 2.1.2 В СУ „Св. Климент Охридски” са създадени и се прилагат процедури за разработване и одобряване на учебната документация на докторски програми. Тя се анализира и актуализира периодично, при отчитане мнението на докторантите и представителите на практиката.

По 2.1.3 ДП „Икономика и управление (индустрия)” е представена в ясна документация, в която са зададени целите и задачите на образователната и научната дейности, свързани с обучението на докторантите.

По 2.1.4 При разработването, одобрението и прилагането на учебната документация се отчитат резултатите от направени проучвания относно развитието на науката и пазара на труда в държавния и частния сектор.

По 2.1.5 ДП „Икономика и управление (индустрия)” е съвместима с докторски програми на други ВУ в България и чужбина. Има създадени условия и предпоставки за осъществяване на мобилности, като през оценявания период 4 (четири) докторанти от ДП са реализирали мобилност – 2 (двама) по програма „Еразъм+“ и 2 (двама) по други договори за международно сътрудничество.

По 2.1.6 В СУ „Св. Климент Охридски” и СФ имат изработена и утвърдена процедура за наблюдение, анализиране, оценяване и утвърждаване на учебната документация по докторските програми

СТАНДАРТ 3 ОБУЧЕНИЕ, ПРЕПОДАВАНЕ И ОЦЕНЯВАНЕ, ОРИЕНТИРАНИ КЪМ СТУДЕНТИТЕ

Критерий 3.1. Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на докторантите в процеса на обучението и провеждането на научни изследвания, както и подготовката на дисертационния труд.

3.1.1. Обучението в ДП „Икономика и управление (индустрия)” се провежда в съответствие с националната законова рамка за придобиване на ОНС “доктор” и вътрешната нормативна уредба на СУ „Св. Климент Охридски“ и СФ за обучението на докторанти, която е публично оповестена и със свободен достъп на сайта на СУ.

СУ, СФ и катедра „Икономика и управление по отрасли“ имат стандарти и процедури, регламентиращи обучението на докторанти в оценяваната ДП, като прилагат съвременни образователни форми и методи, отговарящи на изискванията на ЗРАСРБ, Правилник за прилагане на Закона, Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски”. Използваните съвременни методи на преподаване в обучението по Администрация и управление се допълват с гъвкавите и адаптивни методи за оценяване на постиженията на докторантите.

Акцент при организацията на обучението на докторантите е включването на резултатите от научноизследователската дейност в учебния процес, което се постига чрез участие на студенти и докторанти в работата по научноизследователски проекти, включване на проектни материали като модули в тематичното съдържание (лекционни курсове и семинарни занятия) на учебните дисциплини, набирането на научни данни, представянето на резултатите от научни изследвания на преподавателите в учебните часове или научните форуми на университета и др.

СФ разполага със съвременна компютърната и информационна база за обучение в Стопанския факултет са в съответствие със световните стандарти в образованието по Администрация и управление. Стопанският факултет притежава лицензи за най-широкоизползваните програмни продукти, включително тясно специализирани програмни продукти за обработка и анализ на данни.

В СУ „Св. Климент Охридски“ е изграден Докторантски център (ДокЦент), който предоставя възможност на докторантите да слушат различни докторантски курсове, предлагани от всички факултети на СУ „Св. Климент Охридски“, включително и от СФ и допълнителни възможности за финансиране на участия на докторанти в конференции, семинари, лятни школи.

СУ „Св. Климент Охридски“, СФ и катедра „Икономика и управление по отрасли“ и в оценяваната ДП имат утвърдена практика за включване на резултатите от научноизследователската дейност на докторантите в учебния процес.

ПК установи, че прилаганите в СФ и катедра „Стопанско управление“ съвременни образователни форми и методи при обучението на докторанти, в т.ч. и от ДП „Стопанско управление“, се основават на използването на научните постижения в управленската теория и практика, стимулират мотивацията и активната позиция на докторантите за успешно обучение и завършване на докторантурата.

3.1.2. Обучението на докторанти в оценяваната ДП е посредством приложимостта на индивидуални и колективни форми на обучение в зависимост от конкретните дейности, предвидени в ИУП под контрола на научния ръководител и със съдействието на членовете на академичния състав, ангажиран с обучението в ДП.

Индивидуалните учебни планове на докторантите са изцяло съобразени със спецификите на научноизследователските интереси на докторанта и професионалното направление. Докторантите могат да избират курсове по научното направление на докторантурата от други докторски програми, както и от магистърските програми на СФ.

Индивидуалните форми на обучение на докторантите включват самоподготовка за полагане на докторантските изпити, проучване на специализираната литература по темите на дисертационните трудове, структуриране на разработката, научни консултации, проучване на международния опит, набиране на релевантни данни, изследване на зависимости и явления, проверка на хипотези, анализи на резултати, теоретично осмисляне на резултати, формулиране на хипотези и задачи; докладване пред научни форуми и семинари в страната и в чужбина, разработване на научни публикации и подготовка и защита на дисертационен труд.

Колективната форма на обучение включва посещения на лекции по модули от задължителни и избираеми дисциплини от учебния план на докторската програма, формиране на работни хипотези и конкретни задачи и участие в преподавателска дейност със студентите.

Научните ръководители осъществяват текущ и периодичен контрол върху изпълнението на индивидуалния учебен план, като периодично изразяват становище. Всички решения по обучението на докторантите се докладват и вземат на Учебно-научния съвет.

ПК установи, че по време на обучението си докторантите изпълняват своите ангажименти съгласно утвърдения им индивидуален план.

3.1.3. Обучението на докторанти в ДП се осъществява съобразно утвърдения ИУП, в който са обособени основните етапи от неговата подготовка, вкл. и по разработването на дисертационния труд. ИУП е разработен е по образец на институцията и описва съдържанието на учебния процес по отделни дейности: докторантски минимум, задължителни учебни дисциплини, избираеми учебни дисциплини, научно изследователска дейност, педагогическа и експертна дейност, работа по дисертацията; допълнителни дейности.

Докторантите от оценяваната ДП отчитат тримесечно и ежегодно работата си по утвърдения индивидуалния план според предвидените срокове в него. ПК установи, че има стандарт за изготвяне на отчетите на докторантите. Те се приемат на катедрено заседание и се докладват пред Факултетен съвет.

Постоянната комисия установи, че в съответствие с чл. 40 от Правилник за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“, докторантите се атестират от Факултетния, съответно Научния съвет в края на всяка академична година. Редовните докторанти отчитат своята работа и в края на всяко тримесечие в съответствие с чл. 41 от Правилника. В катедра „Икономика и управление по отрасли“, със съгласието на докторантите, е възприета практика на тримесечно отчитане на работата и на докторантите в задочна и самостоятелна форма на обучение.

Научният ръководител отговаря за цялостната подготовка на ръководените от него докторанти и редовно контролира изпълнението на поставените им с индивидуалния план задачи. Той е този,

който дава писмено мнение за работата на докторанта и при необходимост предлага конкретни дейности в индивидуалния учебен план за следващия отчетен период.

Анализът на изпълнението на всяка регламентирана дейност се документира и включва в досието на докторанта.

3.1.4. СУ „Св. Климент Охридски“, СФ и катедра „Икономика и управление по отрасли“ прилагат процедури, съдържащи съвременни и публично оповестени методи за комплексна оценка и атестация на постиженията на докторантите, вкл. и от оценяваната ДП. Създадена е оценъчна система на резултатите от обучението по всяка дисциплина и оценъчна процедура за завършване курса на обучение, които са част от СУК и обект на вътрешен контрол, регламентирани с националната и университетската нормативна рамка. В Стопанския факултет е въведена подробна кредитно-точкова система за оценяване на работата на докторантите, регламентирана с „Критерии и изисквания на Стопанския факултет към работата на докторантите и към подготовката на докторските тези за получаване на образователната и научна степен „доктор“, приета с решение на Факултетния съвет от 16 февруари 2016 г. и публикувана на интернет страницата на СФ.

Докторантите от оценяваната ДП представят пред катедрения съвет отчет за извършваните дейности, който съдържа научна част (докладване на получените резултати) и отчет за изпълнението на индивидуалния план, както и визитка от профила си в информационната система за научната дейност на СУ „Св. Климент Охридски“, в която са отразени всички научни постижения на докторанта, упоменати в отчета му.

СУ „Св. Климент Охридски“, Стопански Факултет и катедра „Икономика и управление по отрасли“ имат изградена система за популяризиране на резултатите от научните изследвания на докторантите чрез представянето им пред научни форуми (конференции, семинари и др.) и публикуване в специализирани издания.

Административният контрол по поддържане на системите за изпитните процедури за оценка на знанията и уменията на докторантите, се осъществява на университетско и факултетно ниво. Резултатите от контрола по спазването на установената система за проверка и оценка на знанията на докторантите се документират по разписан ред.

Постоянната комисия констатира, че СУ, СФ и катедра „Икономика и управление по отрасли“ прилага нормативно регламентирана методология за оценка на знанията на докторантите от оценяваната ДП, чиито форми за проверка и оценка на знанията и уменията на докторантите се определят с УП на ДП и учебните програми по отделните дисциплини, включени в ИУП на докторантите.

3.1.5. СУ „Св. Климент Охридски“ и СФ имат ясно структурирана система от правила и необходимите комисии за разглеждане на жалби на студенти и докторанти. Създадена е Университетска системата за подаване на жалби и Комисия за сигнали и жалби към Студентски съвет на ВУ, чиято дейност и функции са нормативно регламентирани с Правилник за образователните дейности в СУ „Св. Климент Охридски“, Контролен съвет на СУ „Св. Климент Охридски“; Академичен омбудсман, Етична комисия на СУ „Св. Климент Охридски“, „Правилник за разглеждане на сигнали и жалби от студенти и докторанти в ВУ „Св. Климент Охридски“.

Проблеми, свързани с обучението на докторанти, могат да бъдат обсъждани и решавани от Катедрения съвет, Факултетния съвет и университетското ръководство.

През акредитационния период не е установено подаването на жалби от докторанти от ДП „Икономика и управление (индустрия)“.

Изводи на ПК по стандарт 3:

По 3.1.1. Обучението на докторанти в ДП „Икономика и управление (индустрия)“ се провежда чрез съвременни образователни форми и методи по стандарти, отговарящи на правилата на организиране и управление на образователните дейности в СУ „Св. Климент Охридски“, допълвани от гъвкавите и адаптивни методи за оценяване на постиженията на докторантите.

По 3.1.2 Обучението на докторантите в оценяваната ДП се осъществява в индивидуални и колективни форми, планира се и се извършва в съответствие с индивидуалния учебен план и се координира и наблюдава от научния ръководител.

По 3.1.3 При изпълнението на всички основни етапи в подготовката на дисертационния си труд докторантите от ДП „Икономика и управление (индустрия)“ получават необходимото

методическо ръководство от своя научен ръководител. При изпълнение на основните етапи на разработване на дисертационните си трудове, те се отчитат периодично пред научния ръководител и катедрения съвет.

По 3.1.4 Оценяването на постиженията на докторантите е регламентирано в институционални документи и правила. Методите са базирани предимно на индивидуалните планове и кредитната система. Критериите за оценяване постиженията на докторантите са публично оповестени в интернет страницата на Стопанския факултет.

По 3.1.5. СУ „Св. Климент Охридски“ и Стопанския факултет осигуряват достатъчно възможности при поява на жалби от докторанти те да бъдат удовлетворени. В институцията има действащи правила и структури за разглеждане на жалби от докторанти. През акредитационния период *не е установено наличието на подавани жалби от докторантите в ДП „Икономика и управление (индустрия)“*.

СТАНДАРТ 4 ПРИЕМ, РАЗВИТИЕ, ПРИЗНАВАНЕ И ДИПЛОМИРАНЕ НА СТУДЕНТИТЕ

Критерий 4.1. Изградени са структури и са разработени вътрешнонормативни документи (правилници, разпоредби, инструкции) за функционирането на системата – от приема на докторантите включително до и след тяхната професионална реализация.

4.1.1. СУ „Св. Климент Охридски“, СФ и катедра „Икономика и управление“ имат публично оповестена и нормативно регламентирана политика за проследяване на жизнения цикъл на докторантите – от приема, обучението и придобиването на ОНС „доктор“.

Установено е наличието на разработена, публично оповестена и приложима вътрешнонормативна уредба за функциониране на системата за проследяване на „жизнения цикъл“ на докторантите, съобразена с националната законова рамка. Основни регламентиращи документ за проследяване на „жизнения цикъл“ на докторантите, вкл. и в оценяваната ДП са Правилник за устройството и дейността на СУ „Св. Климент Охридски“, Правилник за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Климент Охридски“, Правилник за образователните дейности в СУ „Св. Климент Охридски“, Критерии и изисквания на СФ към работата на докторантите и към подготовката на докторските тези за получаване на образователната и научна степен „доктор“, Решения на факултетния съвет на СФ, Вътрешни правила за организацията и провеждането на формите на изпитване в бакалавърските, магистърските и докторските програми към катедра “Икономика и управление по отрасли”.

Установени са Процедурни правила за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности и устойчива практика на университетско и факултетно ниво за проследяване на всеки етап от „жизнения цикъл“ на докторанта: прием в съответно професионално направление; развитие; признаване; дипломиране .

Разработени са допълнителни механизми и процедури за оценка на процеса на изпълнение на задълженията на докторанта.

Цялостната информация е публикувана на интернет страницата на СУ „Св. Климент Охридски“ в раздел „Образование“, подраздел „Докторанти“ и на страницата на СФ, раздел „Докторанти“.

Основен административен орган, чиито функции и дейности пряко са насочени към организацията на докторантското обучение и проследяването на цялостния жизнен цикъл на докторантите на СУ и СФ, вкл. и от оценяваната ДП в ПН 3.8. Икономика, е Докторантския център „Св. Климент Охридски“.

Обучението на докторанти в ДП „Икономика и управление (индустрия)“ се провежда в и трите форми на обучение.

СУ „Св. Климент Охридски“ и СФ имат разработена и приложима система за признаване на образователна и квалификационна степен „магистър“, изградена на принципите на Конвенцията за признаване на квалификациите, отнасящи се до висшето образование в Европейския регион .

Ежегодно на сайта на СУ и на СФ се обявява приема на докторанти по акредитираните ПН, вкл. и в оценяваната ДП от ПН 3.8. Икономика.

4.1.2. СУ „Св. Климент Охридски“ и СФ провеждат публично оповестена и нормативно регламентирана политика за подпомагане и приобщаване на докторантите и студентите към научните изследвания. и насърчаване на докторантите за участие в научноизследователски проекти. Информация за възможностите за участие на докторантите в изследователски проекти, финансирани по линия на различни проекти, може да бъде намерена на интернет страницата на СУ „Св. Климент Охридски и на сайта на СФ, където е създаден e-mail списък за информиране на докторантите за възможностите за научни изяви и участия (<http://groups.yahoo.com/group/feba-phd>).

Възможност за участие на докторантите, вкл. и от оценяваната ДП, в научно-изследователска дейност е включването им в научните колективи, които кандидатстват за финансово подпомагане към Фонд „Научни изследвания“.

През акредитационния период ПК установи, общо 16 (шестнадесет) участия на докторанти в научни проекти за периода. От общия брой участия на докторанти в проектна дейност 9 (девет) са във вътрешни проекти по линия на ФНИ, 3 (три) в национални и 4 (четири) в международни проекти. Относителният дял на докторантите от оценяваната ДП в научни проекти за периода е 55 % от общия брой докторанти през акредитационния период.

Научните проекти с участие на докторанти от оценяваната ДП са обвързани с тематиката на дисертационните трудове. Налице е реална взаимовръзка между обучението по ДП и научните изследвания.

4.1.3. СУ, СФ и катедра „Икономика и управление по отрасли“ имат установени, нормативно регламентиращи и публично оповестени Политика, процедури и форми на международна дейност. На сайта на СУ и на СФ се публикува актуална информация за условията за мобилност на студенти, докторанти и преподаватели, в т.ч. информация за споразумения по Еразъм + и двустранни споразумения.

Цялостната организация и координация на международната дейност е администрирана от отдел „Международно сътрудничество“.

През акредитационния период СФ има установени стратегически партньорства с частни и държавни акредитирани висши училища за сътрудничество в изготвянето на съвместни учебни планове, разработване на съвместни образователни и научно-изследователски проекти. Към датата на акредитацията ПК установи, че по програма Еразъм + са сключени 74 договора по програма „Еразъм+“, подпомагащи международното сътрудничество в ДП „Икономика и управление (индустрия)“. От тях в общо 10 договора изрично са посочени общо 26 места за мобилност на докторанти.

Възможност за мобилност е предоставена и от Докторантския център „Св. Климент Охридски“ (ДокЦент). В рамките на работен пакет „Мобилност“ се финансират дейностите за включване в научни и образователни събития в страните от ЕС (http://phdsu.blogspot.com/p/blog-page_5.html).

Кандидатстването за мобилност по програма Еразъм+ се осъществява задължително чрез електронната платформа: <http://erasmus.uni-sofia.bg/>.

Администрирането на дейностите по мобилност в СФ на български и на чуждестранни докторанти е от инспектор „Докторанти“ и „Инспектор Международна дейност и чуждестранни студенти“.

СУ, СФ и катедра „Икономика и управление по отрасли“ прилагат нормативно регламентиращи с Правилника на СУ „Св. Климент Охридски“ за признаване на придобито висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища както и процедури за академично признаване на изходяща студентска мобилност по програма Еразъм+.

Постоянната комисия установи, че през акредитационния период в ДП „Икономика и управление (индустрия)“ е реализирана докторантска мобилност от 4 (четири) докторанта, съответно 2 (двама) по програма Еразъм+ (в периода 2018 и 2019 г. по един) и 2 (двама) по други международни програми за мобилност (един през 2018 г. и 1 през 2023 г.).

Постоянната комисия установи, че през акредитационния период докторантите в ДП „Икономика и управление (индустрия)“ са реализирали 79 (седемдесет и девет) участия в научни форуми общо, от които 49 (четиридесет и девет) в страната и 30 (тридесет) в чужбина. На един докторант от ДП за периода се падат средно 2,72 участия в научни форуми общо, в т.ч. – 1,7 бр. участия в страната и 1 бр. – в чужбина.

4.1.4. СФ има създадена и успешно функционираща система за администриране на докторантското обучение и реализацията на завършилите успешно докторанти от ДП „Икономика и управление (индустрия)“ в ПН 3.8. „Икономика“, нормативно регламентирана с Правилник за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Климент Охридски“.

Администрирането на жизнения цикъл на обучението на докторанти в оценяваната ДП е на факултетно ниво чрез Инспектор „Докторанти“ и инспектор „Инспектор Международна дейност и чуждестранни студенти“, където се води досието на всеки докторант.

Чрез административните структури на СФ катедрите осъществяват интензивно сътрудничество с НАЦИД.

Контролът на хода на жизнения цикъл на докторантите е посредством тримесечните и ежегодните отчети за изпълнение на индивидуалните планове, писменото мнение на научните ръководители, ежегодната атестация на докторантите.

Реализацията на завършилите докторанти в оценяваната ДП се проследява чрез Кариерен център и „Алумни“ клуб на СФ, с помощта на който се поддържа обратна връзка със завършилите и реализирани докторанти.

Трима от успешно защитилите шпрез 2022 година дисертационни трудове докторанти от ДП „Икономика и управление (индустрия)“ в ПН 3.8. „Икономика“ продължават академична кариера.

СФ ежегодно обявява прием в акредитирани ДП. В оценяваната ДП за акредитационния период са заявени и приети 21 докторанти, от които в редовна форма на обучение – 11 (единадесет), в задочна форма на обучение – 10 (десет). Приемът на докторантите е в съответствие с обявените места и форми на обучение в оценяваната ДП е 100 %. Освен приетите през акредитационния период 21 докторанти, от предходни периоди продължават обучението си още 8 (осем) докторанти. Общо обучаваните за периода докторанти са 29 (двадесет и девет). През акредитационния период защитават успешно дисертационни трудове 7 (седем) докторанти. С право на защита са отчислени 4 (четири) докторанти, отчислените без право на защита докторанти са 4 (четири).. Обучаваните докторанти в края на периода са 14 (четирнадесет) от зачислените през оценявания период, които продължават своето обучение, в т.ч. 7 в РФО и 7 в ЗФО.

От успешно защитилите 3 (трима) продължават академична кариера. На един хабилитиран преподавател с квалификация в ДП „Икономика и управление (индустрия)“ през периода се падат 1,4 защитили докторанти.

Изводи на ПК по стандарт 4:

По 4.1.1. СУ, СФ и катедра „Икономика и управление по отрасли“ имат изградени и действащи структури и разработени вътрешнонормативни документи (стандарты, процедури, справочници и др.) за проследяване на „жизнения цикъл“ на докторантите. Осигурени са процедури и практики за последователно прилагане на предварително определени и публикувани документи, които обхващат всички етапи на „жизнения цикъл“ на докторантите.

По 4.1.2. В СУ и СФ са създадени необходимите условия за участие на докторантите в научни проекти и да развиват своите изследователски способности.

По 4.1.3. Докторантите в СФ имат осигурени възможности за реализация на докторантска мобилност по договори за международно сътрудничество и обмен по програма „Еразъм +“ и за участие в научни форуми. Реализирани са 4 докторантски мобилности и 79 участия в научни форуми. На един докторант се падат 2,72 участия в научни форуми средно, от които 1,7 участия в страната и 1 - в чужбина.

По 4.1.4. СУ и СФ имат разработена и успешно функционираща административна система за регистриране на хода на докторантурите и реализацията на завършилите докторанти в оценяваната ДП. За акредитационния период е реализиран 100 % прием на обявените в оценяваната ДП 21 докторантски места за прием в редовна и задочна форми на обучение, като преобладават в РФО – 11 докторанти. От успешно защитилите дисертационни трудове 3 (трима) продължават академична кариера.

СТАНДАРТ 5 ПРЕПОДАВАТЕЛСКИ СЪСТАВ

Критерий 5.1. Висшето училище или научната организация има разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав, за подготовка на докторанти, която е част от стратегията за развитие на институцията.

5.1.1. СУ и СФ имат публично оповестена политика за осигуряване на академичен състав с необходимия профил и подготовката на докторанти. Разработени са и се прилагат ясни и стриктни процедури за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности, нормативно регламентирани с Правилника за устройството и дейността на СУ, Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“ и Правилника за образователните дейности в СУ „Св. Климент Охридски“ /ПОДСУ/, които са в съответствие с националната законодателна рамка на висшето образование и развитието на академичния състав в Република България.

Обучението в ДП „Икономика и управление по отрасли“ се осъществява от хабилитиран академичен състав, чийто професионален опит, квалификация и компетентност, съответства на оценяваната ДП.

От представените данни катедра „Икономика и управление по отрасли“ е представена от **13** (тринадесет) членен академичен състав на първи ОТД, от които хабилитираните преподаватели са 8 (осем), в т.ч. професори – 3 (трима) и доценти – 5 (пет). Нехабилираният академичен състав е представен от 5 (пет) главни асистенти с ОНС „доктор“, като 4 от тях в ПН 3.8 и 1 – в ПН 3.7. Хабилитираният академичен състав с квалификация в ПН 3.8 се състои от 5 (пет) преподавателя. в т.ч. 1 (един) професор и 4 (четири) доценти. Останалите трима хабилитирани преподаватели са с компетентност в ДП „Икономика и управление (индустрия)“ по силата на ЗРАСРБ и ЗВО.

В обучението на докторанти от оценяваната ДП участва и **още 4 хабилитирани** лица от други структури на СУ, в т.ч. 2 професори и един доцент с квалификация в ПН 3.8 и 1 професор с компетентност в ДП. От тях единият професор с квалификация до 2019 год. е на ОТД в обучаващата катедра, след което е изследовател (R4) в СУ „св. Климент Охридски“, а другите двама преподаватели с квалификация са от катедра „Икономика“. Хабилитираният преподавател с компетентност в ДП – професор, е гост-преподавател.

Общо хабилитираният академичен състав на ОТД, осигуряващ обучението в ДП „Икономика и управление (индустрия)“ е **12 преподавателя**. Съотношението на хабилитирания академичен състав на ОТД с квалификация и този с компетентност, осигуряващ обучението в оценяваната ДП е 70% към 30 % в полза на този с квалификация. Това съотношение за хабилитирания академичен състав на ОТД в обучаващата катедра е 62,5 % към 37,5 % с превес на този с квалификация.

Съотношението на хабилитирания академичен състав професор/доцент, осигуряващ обучението в ДП, е 50 на 60 % в полза на преподавателите с академична длъжност „доцент“.

Не е установен академичен състав на втори ОТД, в т.ч. хабилитиран, ангажиран с обучението на докторанти от оценяваната ДП.

Научното ръководство на обучаващите към момента на акредитацията докторанти 14 бр. от ДП приоритетно е от хабилитиран академичен състав с квалификация в ПН 3.8. с регистрация в НАЦИД в съответствие с МНИ за ПН 3.8. Икономика. На 3 (трима) от обучаващите към момента на оценяването докторанти от ДП ръководството е от хабилитиран академичен състав с компетентност, регистриран в НАЦИД.

Средната възраст на академичния състав от обучаващата катедра в оценяваната ДП е 45 год., като на хабилитирания академичен състав е 48 год. и на нехабилирания с ОНС „доктор“ – 40 години.

Средната възраст на хабилитирания академичен състав с квалификация, ангажиран с обучението на докторанти от оценяваната ДП, е 44 год., а на този с компетентност - е 54 год.

На един хабилитиран преподавател с квалификация се падат 4,2 докторанти.

5.1.2. СУ „Св. Климент Охридски“ има разработени и усъвършенствани три информационни системи за електронно отчитане на данни за научноизследователската дейност на академичния състав.

Академичният състав на обучаващата катедра в ДП „Икономика и управление (индустрия)“ на ОТД участва в различни форми на научноизследователската дейност. Установена е необходимата продуктивна академична среда за научни изследвания и публикационната активност, участието в

научни проекти, научни форуми и програми за мобилност на академичния състав, ангажиран с обучението в оценяваната ДП. Представена е актуализирана справка.

През оценявания период академичния състав, обучаващ в оценяваната ДП участва в изпълнението на 80 бр. проекта, от които 10 (десет) – вътрешни, 5 (пет) – национални и 65 (шестдесет и пет) - международни проекти. Общият брой участия на преподавателите от ДП в научни проекти е 159 бр., в т. ч. във вътрешни – 44 бр., в национални – 37 бр. и в международни – 78 бр. Относителният дял на академичния състав участващ в научни проекти през акредитационния период е 100 %. Средното участие на академичния състав в проектна дейност за периода е 2,4 бр., в т.ч. във вътрешни – 0,5 бр., в национални – 0,6 бр. и в международни – 1,3 бр.

Академичният състав на катедра „Икономика и управление по отрасли“ през акредитационния период участва общо в 126 научни форуми, от които в страната – 19 бр. и в чужбина – 107 бр. участия. Средно на преподавател от ДП за акредитационния период се падат 12,53 бр. участия в научни форуми (средногодишно – 1,79 бр. участия), в т.ч. в страната – 1,94 бр. (средногодишно – 0,28) и в чужбина – 10,58 (средногодишно – 1,51). Установено е сравнително устойчиво участие на академичния състав, ангажиран с обучението в ДП в научни форуми приоритетно в чужбина.

През акредитационния период публикационната активност на академичния състав на първи ОТД, осигуряващ обучението в ДП „Икономика и управление (индустрия)“ е представена от 98 публикации общо, от които 28 публикации в страната (в т.ч. монографии -9, студии- 3, статии – 7 и научни доклади –9) и 70 публикации в чужбина (монографии -7, статии – 11, научни доклади - 52). Средно на един преподавател, осигуряващ обучението в оценяваната ДП за оценявания период се падат 2,75 публикации в страната средногодишно – 0,39) и 7,43 публикации в чужбина (средногодишно – 1,06). Публикациите в реферирани и индексирани научни издания са 68, средно 6,44 (средногодишно – 0,92) публикации на преподавател за оценявания период (средногодишно 0,45). От тях публикациите в издания с *импакт фактор* и *импакт ранг* (SCOPUS и Web of Science) към датата на акредитацията са 35 бр., като средно на преподавател за акредитационния период се падат 2,06 бр. (средногодишно – 0,29) Най-добре са представени 2021 и 2022 год. съответно 7 и 17 публикации с импакт фактор и импакт ранг.

От общия брой публикации на академичния състав, ангажиран с обучението в ДП „Икономика и управление (индустрия)“, приблизително 80 % са обвързани с тематиката на ДП.

През акредитационния период са установени 452 цитирания общо в страната и в чужбина, което съставлява средно на един преподавател – 44,8 бр. цитирания (средногодишно 6,4 бр.). От общия брой цитирания е установено, че тези, които са в издания с импакт фактор и импакт ранг – SCOPUS и Web of Science, са 168 бр. На един преподавател средно се падат 16,09 бр. цитирания за периода, средногодишно – 2,3 бр. цитирания.

В СУ, СФ и катедра „Икономика и управление по отрасли“ има установена практика резултатите от научните изследвания на академичния състав, осигуряващ обучението в ДП, да се популяризират в образователния процес и да се публикуват в различни издания.

СУ, провежда политика за мобилност на академичен състав. През акредитационния период академичният състав, ангажиран с обучението в оценяваната ДП е **реализирал общо 13** (тринадесет) изходящи мобилности, в т. ч. по програма „Еразъм +“ 11 (единадесет), от които 10 (десет) с цел преподаване и 1 (една) – с цел обучение. Реализирани са и 2 (две) изходящи мобилности **по други международни споразумения** с цел преподаване. Входящите мобилности за периода 6 с цел преподаване.

През акредитационния период са установени **6 (шест) броя входящи мобилности** на преподаватели в областта на ДП с цел преподаване.

5.1.3. Академичният състав, ангажиран с обучението на докторанти от оценяваната ДП със своя професионален опит има успешна реализация на разнообразни специализирани изяви в експертната и консултантската дейност, научни журита, научни форуми и др.

Изводи на ПК по стандарт 5.1:

По 5.1.1. СУ и СФ имат разработени и приложими политика и процедури за осигуряване на академичен състав за подготовката на докторантите от оценяваната ДП и за прозрачно и ефективно управление на академичното развитие и израстване. Обучаващата катедра в ДП „Икономика и управление(индустрия)“ разполага с **8 (осем) хабилитирани преподаватели на ОТД**. В обучението

на докторантите от оценяваната ДП е ангажиран хабилитиран академичен състав и от други структури на СФ – 4 (четири) бр. *От хабилитирания академичен състав на ОТД, ангажиран с обучението на докторанти от оценяваната ДП, 8 (осем) притежават квалификация и 3 (трима) са с компетентност.*

По 5.1.2. Подготовката и обучението на докторантите в ДП „Икономика и управление (индустрия)“ се реализира от хабилитиран академичен състав с необходимия профил и квалификация в ПН 3.8. През акредитационния период е увеличен средният брой участия на един преподавател в проекти, научни форуми и средният брой публикации и цитирания в различни издания.

По 5.1.3. СУ, СФ и катедра „Икономика и управление“ прилагат утвърдени практики, разпознаваеми експертизи и има реализирани успешни изяви по специалността на оценяваната ДП и в ПН 3.7. Администрация и управление, към която тя принадлежи.

Критерий 5.2. Научноизследователска и художествено-творческа дейност на академичния състав и участие на студентите и докторантите в нея

5.2.1 СУ, СФ и катедра „Икономика и управление (индустрия)“ имат разработени и прилагат отчетливо разписани правила и процедури за оценка на научноизследователската дейност на академичния състав и участието на студенти и докторанти.

Научноизследователската дейност и публикационната активност на академичния състав, осигуряващ обучението в ДП, е нормативно регламентирана и публично оповестена а сайта на СУ и на СФ.

Обобщените данни на научноизследователската дейност на хабилитираните преподаватели в ДП „Икономика и управление (индустрия)“ се проследяват в табл. 1 на база информацията от табл. 7 и 8 в приложението на настоящия доклад.

Хабилитираният академичен състав с квалификация в в ПН 3.8 през акредитационния период е представен от 8 (осем) преподавателя на ОТД.

За периода на акредитация хабилитираните преподаватели с квалификация в оценяваната ДП са реализирали 18 публикации в издания с импакт фактор и импакт ранг (средно на един хабилитиран преподавател с квалификация 2,25 бр. публикации) и 22 бр. в издания без импакт фактор или импакт ранг, общо – 38 бр. (средно на един хабилитиран с квалификация 4,75 бр. публикации). На един преподавател с квалификация публикацииите в издания с импакт фактор и импакт ранг е 2,25 бр.

Табл.1. Научноизследователска дейност на хабилитираните преподаватели в докторската програма за периода на акредитация (към датата на изготвяне на доклада на ПК)

Преподаватели, бр.	Публикации, бр.			Цитирания в издания с импакт фактор или импакт ранг, бр.	Участия в научни проекти, бр.			
	В издания с импакт фактор или импакт ранг	В издания <u>без</u> импакт фактор или импакт ранг	Общо		Национални	Международни	Вътрешно-институционални	Общо
Хабилитирани преподаватели с квалификация в ПН 3.8 (8)	16	22	38	147	31	73	35	139
Хабилитирани преподаватели с компетентност по ДП (4)	18	10	28	21	6	5	9	20

Цитираните публикации в издания с импакт фактор и импакт ранг на хабилитираните преподаватели с квалификация в акредитираната ДП през акредитационния период са 147 броя, средно на един хабилитиран преподавател с квалификация в ПН 3.8. 18,37 бр. цитирания.

Хабилитираните преподаватели с квалификация в ПН 3.8. реализират през акредитационния период общо 139 участия в проектна дейност, в т.ч. 31 участия в национални проекти, средно 3,88 участие на преподавател през периода, 35 участия във вътрешни проекти, средно 4,38 участия за периода и 73 участия в международни проекти, средно 9,13 участия на един хабилизиран преподавател с квалификация за периода.

Постоянната комисия установи, че хабилизираните преподаватели с квалификация в ДП, имат научноизследователска дейност приоритетно по проблематиката на акредитираната ДП, притежават необходимия професионален и научноизследователски профил и опит и са в съответствие с изискванията за обучение и придобиване на ОНС „доктор“ в ПН 3.8. Икономика.

Хабилитираният академичен състав с компетентност в оценяваната ДП (3 преподавателя на ОТД) през акредитационния период реализира 18 бр. публикации в издания с импакт фактор или импакт ранг, средно 6 бр. на преподавател и 10 броя публикации в издания без импакт фактор или импакт ранг, средно 3,33 публикации на преподавател. Общият брой публикации е 28, средно на преподавател с компетентност в ДП – 6 бр. Цитиранията на хабилизирания състав с компетентност през оценявания период в издания с импакт фактор или импакт ранг са 21 бр., средно 7 бр. на преподавател. Участието в научни проекти общо е 20 бр., в т.ч. 6 участия в национални проекти (средно 2 участия на преподавател), в международни проекти – 5 участия (средно 1,67) и във вътрешни проекти 9 участия (средно 3).

Оценката на професионалната и научноизследователската квалификация и компетенции на хабилизираните преподаватели и приносят им за качеството на обучение на докторантите в ДП „Икономика и управление (индустрия)“ е в съответствие със законовата и вътрешнонормативната рамка, регламентираща академичното развитие.

5.2.2. СУ, СФ и катедра „Икономика и управление по отрасли“ провеждат устойчива политика за мотивиране и стимулиране на докторантски изяви в научноизследователската, проектната и публикационната дейност.

Процесите на обучение, наблюдение и контрол на изследователската дейност на обучаваните в оценяваната ДП докторанти е в контекста на спазване на академичната етика и институционализиране на научните им прояви и ритмичното представяне на резултатите от тяхната научно изследователска работа.

Обобщена информация за научноизследователската дейност на докторантите в ДП „Стопанско управление“ е показана в таблица 2.

Табл.2 Научноизследователска дейност на докторантите в докторската програма за периода на акредитация (към датата на изготвяне на доклада)

Обучавани докторанти, бр.	Публикации, бр.			Участия в научни проекти, бр.			Участия в научни форуми, бр.		
	В издания с импакт фактор или импакт ранг	В издания без импакт фактор или импакт ранг	Общо	Национални	Международни	Вътрешно-институционални	Национални	Международни	Вътрешно-институционални
29	6	54	60	3	4	9	29	30	20

През акредитационния период в оценяваната ДП от ПН 3.8. Икономика се обучават общо 29 (двадесет и девет) докторанти, от които приети през периода 21 бр. и от предходни периоди – 8 бр. в трите форми на обучение. В края на акредитационния период действащи с продължаващо обучение са 14 докторанти, в т.ч. 11 в редовна и 3 в задочна форма на обучение. По време на своето обучение докторантите от ДП реализират общо 60 бр. научни публикации, от които 6 бр. в издания с импакт фактор или импакт ранг и 54 бр. публикации в издания без импакт фактор или импакт ранг, в т.ч. 4 студии,статии – 38 и научни доклади - 18. От общия брой публикации на докторантите 4 от тях са съвместни с академичен състав, ангажиран с обучението в ДП „Икономика и

управление (индустрия)“ от обучаващата катедра. Средно на докторант се падат 2 бр. публикации общо, в т.ч. в страната – 1,52 бр. и в чужбина – 0,55 бр. На един докторант средният бр. публикации в издания с импакт фактор или импакт ранг е 0,67 публикации.

Реализираните публикации от докторантите в оценяваната ДП са в пряка зависимост и с броя на участията им в научни форуми от различен характер в страната и в чужбина (общо 79 бр., в т.ч. в страната – 49 бр. (29 в национални и 30 вътрешноинституционални) и 30 в чужбина. На докторант се падат средно 2,72 бр. участия в научни форуми общо.

През акредитационния период обучаваните в ДП докторанти имат 16 (шестнадесет) бр. участия в научни проекти, в т.ч. 3 в национални, 9 във вътрешни и 4 участия в международни научни проекти. Средно на докторант се падат 0,55 броя участия в научни проекти.

Съвместните публикации на докторанти с преподаватели от обучаващите в ДП катедра и други структури са 4 (четири) броя.

Изводи на ПК по стандарт 5.2:

По 5.2.1. СУ, СФ и катедра „Икономика и управление по отрасли“ има създадени регламентирани правила и процедури за насърчаване на научноизследователската дейност на хабилитирания състав с квалификация в обучението на докторанти от ДП. Хабилитираният академичен състав с квалификация в оценяваната ДП е реализирал 34 бр. публикации в издания с импакт фактор и импакт ранг (*Scopus* и *WoS*).

По 5.2.2. Обучаващата в ДП „Икономика и управление (индустрия)“ катедра има отчетлива политика за стимулиране на научноизследователската дейност на докторанти в оценяваната ДП – публикационна активност, участие в проекти и в научни форуми с национално, международно и вътрешно-институционално значение. В оценяваната ДП са установени 4 (четири) бр. съвместни публикации с докторанти от ДП.

СТАНДАРТ 6 „УЧЕБНИ РЕСУРСИ И ПОДПОМАГАНЕ НА СТУДЕНТИТЕ“ И СЪОТВЕТСТВАЩИТЕ МУ КРИТЕРИИ

Критерий 6.1. „Висшето училище или научната организация развива материално-техническа и информационна база, необходима за учебно преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейности“

СУ „Св. Климент Охридски“ разполага с материално-техническа база която постоянно се усъвършенства и осигурява съвременното обучение в докторската програма “Икономика и управление (индустрия) „Св. Климент Охридски“. Университетът разполага и предоставя за ползване за нуждите на докторантите в сградата на Стопанския факултет добре оборудван самостоятелен кабинет с площ от 15 м2.

6.1.1. СУ и СФ насърчават провеждането на качествена образователна и научно-изследователска дейност от докторантите в акредитираните ДП, в частност и от оценяваната ДП в ПН 3.8., на които е предоставена материално-техническата и информационната база на университета и факултета.

Библиотека „Стопански науки“ комплектува фонда си основно в икономическите области на знанието – икономика, мениджмънт, иконометрия, счетоводство, финанси, бизнес управление и организация, икономика на труда, управление на човешките ресурси. Изцяло се съобразява с учебните планове и програми на студентите, спрямо които се комплектува и фонда. Комплектува се с експертното мнение на преподавателите по съответните дисциплини. Фондът се попълва и със сходни дисциплини като математика, информатика, туризъм, застраховане, търговско право, учебници по немски и учебници по английски език .

Материалната база в Библиотеката на Стопанския факултет е организирана както следва: общата площ заема 180 м2 с 2 книгохранилища; на разположение са 20 компютъризирани читателски места и 14 некомпютъризирани, 2 компютъра за служебно ползване и 2 принтера. Компютрите най-често се ползват за търсене в каталога и Базии данни, както и за изготвяне на магистърски тези и курсови задачи. Студентите използват електронните каталози Alerph и НАБИС, най-често използваните бази данни са Science Direct / SCOPUS. Общият фонд към края на 2020 г. е 28125 броя книги, периодика – 8921 бр., CV/DVD – 30 бр. Ако общият фонд бъде сортиран по отношение на

езика, то в края на 2018 г. в библиотеката са били налични 17312 източника на български език, 11046 – на английски език, 3738 – на руски език, 2920 – на немски език, 1510 – на френски език и 520 – на други славянски езици. Получените през 2018 г. книги са 243 бр., а получените периодични издания са 61 заглавия 276 тома. От тях най-много книги са получени в областта на икономиката, мениджмънта и счетоводството. През 2017 г. в библиотека Стопански науки са постъпили общо 282 книги (в тома) и 49 заглавия 330 (тома) периодични издания.

6.1.2. СУ и СФ имат нормативно регламентирани и съобразени със спецификата на ДП възможности за творчески командировки на докторантите от оценяваната ДП в други научни или бизнес организации, провеждане на специализации, практики, експерименти, които са финансово осигурени. Осигурено е провеждането на научни изследвания със съвременно специализирано оборудване чрез сключени споразумения за сътрудничество с фирми и организации.

Компютърната и информационна база за обучение в Стопанския факултет са в съответствие със световните стандарти в образованието по икономика и управление. Стопанският факултет на СУ „Св. Климент Охридски“ получи финансиране от Министерството на науката и образованието по проект за изграждане на устойчив изследователски капацитет, който бе приключен успешно и в резултат беше модернизирана изследователската инфраструктура на основата на обновена безжична и кабелна компютърна мрежа, която обхваща библиотеката на Факултета, кабинетите на докторантите, преподавателите и изследователските лаборатории. Това включва LAN и WLAN, инсталирането на сървър за Базис от данни, предоставени от НИС, БНБ, различни държавни агенции и независими изследователски центрове, създаване на Изследователски център за млади учени. Закупени са актуални софтуерни лицензи и внедрени модерни софтуерни средства за съхранение, анализ и обработка на научна информация: IBM SPSS, EViews, ESPI, MatLab, MS SQL Server.

6.1.3. Оборудваните с компютърни работни места специални кабинети за докторанти в сградата на Стопанския факултет дават възможност за безплатен достъп до електронните библиотеки, за които университетската библиотека на СУ „Св. Климент Охридски“ притежава абонамент за електронни ресурси като JSTOR, EBSCO, SAGE Publications, ScienceDirect/SCOPUS, както и бази данни със статистическа информация, предоставена от НИС, БНБ, различни държавни агенции и независими изследователски центрове, създаване на Изследователски център за млади учени. От 2016 г. тези информационни източници са достъпни от всички зали на факултета и дори от лаптопите на студентите по вътрешнофакултетната компютърна мрежа. Осигурени са възможности за отпечатване и електронно споделяне на изследователските резултати на докторантите. Библиотеката на Стопанския факултет разполага с 20 компютърни места за ползване от студентите и докторантите. Общият фонд към края на 2018 г. е 28125 броя книги, периодика – 8921 бр., CV/DVD – 30 бр.

В резултат от договор между Стопанския факултет и Националния статистически институт (НСИ), последният предоставя бази от данни на 100MB статистическа информация, свързана с научната работа във Факултета. Стопанският факултет разполага също с информационни масиви, предоставени от Българската народна банка, различни държавни агенции и независими изследователски центрове.

В допълнение, университетската библиотека разполага и с:

- SCOPUS - База от данни на информационната компания Elsevier, съдържаща над 15 000 списания, осигурявайки широко интердисциплинарно покритие.
- Central and Eastern European Online Library (C.E.E.O.L.) - Портфолио от 850 научни списания. Базата представлява онлайн архив, статии в PDF формат и дигитализирани документи. Заглавията са в областта на хуманитарните и социалните науки.
- SpringerLink - Научни списания, поредици от книги, справочници и архиви в областта на науката, техниката и медицината. Университетската библиотека „Св. Климент Охридски“ има лицензиран достъп до пълния текст на електронните научни списания на SpringerLink за периода от 1997 до 2012 г. За останалите първоизточници е предоставена възможност за информационно търсене посредством общ интерфейс и разглеждане на библиографското описание и резюме на публикацията без достъп до пълния текст.

6.1.4. В ДП „Икономика и управление (индустрия)“ от професионално направление 3.8. „Икономика“ в Софийски университет „Св. Климент Охридски“ са създадени предпоставки за включване на докторанти в научни конференции, кръгли маси и други форуми, в изпълнение на изследователски проекти и публикуване на научни разработки в сборници. Публикациите на докторантите преминават през задължителна рецензия, което гарантира необходимото качество. В

Софийски университет „Св. Климент Охридски“ съществува устойчива практика за проверка и констатиране на случаи на неправилно взаимстване на чужди продукти от страна на докторанти и преподаватели. За нуждите се използват възможностите на информационна система, която позволява оценяване на степента на взаимстване при разработването на даден писмен материал. Преподавателите и докторантите от *докторската програма* „Икономика и управление (индустрия)“ от професионално направление 3.8. „Икономика“ в Софийски университет „Св. Климент Охридски“ се ползват с правата на автори на постигнатите и публикуваните резултати от научни изследвания и през последните пет години няма случай на оспорване или жалба за незачитане или нарушение на интелектуалната собственост на тези резултати.

Изводи на ПК по стандарт 6:

По 6.1.1. СУ „Св. Климент Охридски, СФ и катедра „Икономика и управление (индустрия)“ разполагат с необходимия капацитет от аудитории, кабинети, лаборатории, ателиета, библиотечни места и др., на основата на който да се извършва обучение на докторанти. Материално-техническата обезпеченост постоянно се усъвършенства и осигурява съвременно обучение в ДП „Стопанско управление“ от професионално направление 3.8. „Икономика“.

По 6.1.2. СУ „Св. Климент Охридски“, СФ и катедра „Икономика и управление по отрасли“ предоставят условия за провеждането на експериментална работа и докторантски практики за подготовка на дисертационните трудове на докторантите, в това число и тези от ДП „Икономика и управление (индустрия)“.

По 6.1.3. СУ „Св. Климент Охридски“ и СФ осигуряват достъп на докторантите до необходимите научни издания и бази данни чрез информационния архив на Библиотеката на университета. Библиотеката разполага с достатъчен брой обособени читателски зони и места, като повечето от половината са компютъризирани.

По 6.1.4. В СУ „Св. Климент Охридски“, СФ и катедра „Икономика и управление по отрасли“ са създадени добри възможности за включване на докторанти в научни конференции, кръгли маси и други форуми, в изпълнение на изследователски проекти и публикуване на научни разработки в сборници резултати в реферирани и индексирани издания в страната и в чужбина.

СТАНДАРТ 7 „УПРАВЛЕНИЕ НА ИНФОРМАЦИЯТА“

Критерий 7.1. „Висшето училище или научната организация имат изградена организация за управление на информацията, свързана с обучението и реализацията на докторантите“

Постоянната комисия констатира, че СУ, СФ и катедра „Икономика и управление по отрасли“ има изградена организация за събиране, анализ и използване на информацията, в това число и информацията, свързана с обучението и реализацията на докторантите от акредитираните в университета ДП, на основата на която се подпомага изработването и вземането на управленски решения за образователната политика на ВУ, с процедурите по мониторинг на системата за управление на качеството, при разработване и актуализиране на учебната документация и др.

7.1.1. Постоянната комисия установи, че в В СУ „Св. Климент Охридски“ ежегодно се анализират профилът на обучаваните докторанти, развитието и успеха им, както и наличната подкрепа за докторантите и кариерното развитие на защитилите докторска степен. На ниво СУ „Св. Климент Охридски“ функционира Център по управление на качеството, който е разработил цялостна система за управление на качеството. Пълна и подробна информация за структурата на системата и Наръчник за качеството и цялостната дейност на центъра може да се намери на следния интернет адрес: https://www.uni-sofia.bg/index.php/bul/universitet_t/upravlenie_na_kachestvoto.

Редът и условията за приемане в докторантури по професионално направление 3.8 Икономика в СФ, обучението на докторантите, както и провеждането на публичната защита е съобразено с националното законодателство на висшето образование и развитие на академичния състав в Р България, Постановления на Министерския съвет, Правилника за устройството и дейността на СУ, Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ и решения на Академичния съвет. Програмните документи за обучението в докторската програма „Икономика и управление (индустрия)“ са разработени в съответствие с

Критерии и изисквания на Стопанския факултет към работата на докторантите и към подготовката на докторските тези за получаване на образователната и научна степен „доктор“, приети с решение на ФС на Стопанския факултет от 16/02/2016 г. и се обсъждат на заседание на катедрен съвет, след това в съответните комисии (напр. Факултетска комисия по качеството, Учебна комисия), след което се внасят за разглеждане във Факултетния съвет. При промяна на индивидуалните учебни планове и/или темите на дисертационния труд след обсъждане във Факултетния съвет документите се придвижват на следващото ниво за разглеждане – Учебна комисия на университета и Академичен съвет.

Административното и информационно обслужване на докторантите, периодичното анализиране и обновяване на действащата документация за прием и обучение се осъществява в Стопанския факултет от специално назначен инспектор в тясно взаимодействие с катедрите и централното звено за обслужване на докторанти на СУ „Св. Климент Охридски“. Досието на всеки докторант се поддържа и актуализира от инспектор „Докторанти“ и инспектор „Международна дейност и чуждестранни студенти“ на Стопанския факултет. В СУ „Св. Климент Охридски“ ежегодно се провежда мониторинг на успеваемостта на докторантите и студентите по випуски и професионални направления, който включва данни за: докторанти по департаменти; положени изпити; набрани кредити от обучението; редовност на учебния процес; защитили докторанти; резултати от проведени анкети за удовлетвореност от курс, преподавател, програма; академично и административно обслужване.

7.1.2. СУ и СФ имат утвърдени вътрешните правила за обмен на информация по отношение на качеството. Целите на управлението на информацията в СУ са: да се осигури на ръководители и изпълнители ясен и точен обмен на информация по поставените от ръководството цели и задачи, в т.ч. и информация за ефективността на системата за управление на качеството; да се осигури възможност на ръководството да следи и контролира изпълнението на задачите и при необходимост да предприема коригиращи действия; да се осигури възможност на сътрудниците – преподаватели, служители, а също така и потребителите – студенти, специализанти, докторанти и други да изказват мнения за подобряване работата в СУ-СКО.

Обявяването на приетите политики и цели по качеството и всички решения се осъществява чрез циркулярни заповеди до съставните звена, чрез сайта на Университета и интернет страницата на Университетския център по управление на качеството.

Като държавна институция, предлагаща традиционна образователна услуга, СУ „Климент Охридски“ има система за събиране на данни за осигуряване на качеството в целия „жизнен цикъл на студентите“: - от входа до изхода и след завършването относно тяхната реализация и кариерно израстване.

В съответствие с мисията си да бъде водещият национален университет и с оглед вземането на оптимални решения, СУ събира, анализира, обработва, съхранява, обменя и разпространява данни за целите на организационното, финансовото, стопанското, кадровото, маркетинговото и пазарното управление и за комплексното академично самоуправление. От няколко години и посредством ограничен ресурс ретроспективната и новопостъпващата информация, включително счетоводната, се организира в централизиран бази данни или т.нар. складове за данни. В дистанционната форма на обучение информацията за нуждите на качествена образователна услуга се събира и обобщава директно в платформата <http://elearn.uni-sofia.bg>

Изводи на ПК по стандарт 7:

По 7.1.1. СУ „Св. Климент Охридски“, СФ и катедра „Икономика и управление по отрасли“ имат изградена система със съответните специализирани подсистеми с регламентиран достъп и нормативни стандарти за управление на информацията, свързана с обучението и реализацията на докторантите. Те обхващат целия жизнен цикъл на докторанта.

По 7.1.2. Ефективността на резултатите, свързани с управлението на качеството на докторантското обучение и потребностите от промяна, се проследява и огласява публично чрез разписани процедури за одобряване и обновяване на учебната програма, като докторантите имат пряко участие в този процес. При обновяването на докторска програма „Икономика и управление (индустрия)“ се отчитат мненията и препоръките на външни експерти, удовлетвореността на докторантите и резултатите от вътрешните одити на програмата.

СТАНДАРТ 8 „ИНФОРМАЦИЯ ЗА ОБЩЕСТВЕННОСТТА“

Критерий 8.1. „Висшето училище или научната организация публикува информация за: приети документи и учебна документация на докторската програма; решения и резултати от одити, свързани с качеството на обучение на докторантите и на академичния състав; проведени университетски форуми с участието на докторанти.“

8.1.1. СУ и СФ осигуряват надеждна информационна среда, чрез която всички участници в учебния процес и други заинтересовани лица могат да се информират за образователната и научноизследователската дейност, възможностите и постиженията при изследванията в областта на докторската програма. На интернет страницата в раздел „Докторанти“ Стопанският факултет публикува публично приети документи и учебна документация на предлаганите докторски програми.

Осигурени са съответните процедури и са установени практики за публикуване на информацията за възможностите за популяризиране на резултатите от научните изследвания на докторантите от оценяваната ДП. На интернет страницата на СФ, раздел Научна дейност и в страницата на международния проект за изграждане на изследователски капацитет SCHOLARNET се предоставя и популяризира информация, свързана с научните постижения на академичния състав, докторантите и студентите на факултета – публикувани статии в реномирани научни издания, научни мероприятия и ресурси. На тази страница са представени връзки към изданията на Годишника на Стопанския факултет, които са налични в RePEc, към реферираното и индексираното електронно издание на Центъра по икономически теории и стопански политики – Bulgarian Economic Papers, към научния календар на факултета, профилите на академичния състав в ResearchGate и други.

На университетско ниво на интернет-страницата на СУ „Св. Климент Охридски“ в раздел „Наука“ се оповестява актуална информация за научните постижения и научноизследователските проекти на академичния състав и докторантите на СУ „Св. Климент Охридски“, за възможностите за финансиране като например Фонд „Научни изследвания“ на СУ „Св. Климент Охридски“, „Фонд научни изследвания“ на МОН и други.

8.1.2. СУ и СФ имат нормативно регламентирана и публично оповестена политика за мобилност на студенти, докторанти, академичен и административен състав.

Пълната информация за възможностите за мобилност на докторанти е публикувана на сайта на СУ и на СФ където се съдържа подробна информация за мобилност с цел обучение и практика по програма „Еразъм+“ и необходимите документи и ред за кандидатстване, класиране, подготовка, отчитане, признаване.

Информацията за докторантска и студентска мобилност по програма Еразъм+ е предоставена от Докторантския център „Св. Климент Охридски“ (ДокЦент). В рамките на работен пакет „Мобилност“ се финансират следните дейности за включване в научни и образователни събития в страните от ЕС (http://phdsu.blogspot.com/p/blog-page_5.html).

Към датата на проверката на ПК има сключени 74 двустранни рамкови договора за сътрудничество с чуждестранни университети по програма Еразъм+, както и десетки международни споразумения, насърчаващи мобилността на преподаватели, студенти и докторанти.

8.1.3. Популяризирането на резултатите от изследванията по оценяваната ДП пред по-широки и авторитетни международни форуми у нас и в чужбина е чрез интернет страницата на Стопанския факултет в раздел „Научен календар на Стопанския факултет“ и официалните издания на Стопанския факултет.

Информация по години за тематичната насоченост на годишните конференции на Стопанския факултет е публикувана на интернет страницата на факултета. Докладите от конференциите се публикуват в специален сборник, а при одобрение и в Годишника на Стопанския факултет на СУ „Св. Климент Охридски“ или в специалната поредица на немското издателство Peter Lang със заглавие „Софийски конференции за социално и икономическо развитие в Европа“ (ISSN: 1867-562X).

От 2006 г. Стопанският факултет периодично организира Лятна международна докторантска школа за всички обучаващи се докторанти, в рамките на която хабилитирани преподаватели от Факултета и други висши учебни заведения от страната и гост лектори от чужбина.

Изводи на ПК по стандарт 8:

По 8.1.1. СУ „Св. Климент Охридски“ и СФ имат процедури и устойчива практика за публичност и достъпност на информацията за възможностите и постиженията в областта на ДП „Икономика и управление (индустрия)“, с което се създават възможности за широко участие на

докторантите от оценяваната ДП и популяризиране на техните научни резултати.

По 8.1.2. СУ и СФ осигуряват процедури и практика за популяризиране на възможностите за мобилност по програма „Еразъм+“ с чуждестранни университети по сключени договори за двустранно сътрудничество, информацията за които е публично достъпна.

По 8.1.3. На докторантите от оценяваната ДП е осигурена възможност да участват в различни научни и образователни форуми по изследваната от тях тематика. В СУ „Св. Климент Охридски“ функционира система за популяризиране на иновационните резултати по оценяваната ДП и изявите на докторанти и академичен състав, информацията за които е публично оповестена и достъпна до всички заинтересовани лица.

СТАНДАРТ 9 ТЕКУЩ МОНИТОРИНГ И ПЕРИОДИЧЕН ПРЕГЛЕД НА ПРОГРАМИТЕ

Критерий 9.1. Регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на докторските програми, съобразно еволюцията на научните знания, изследвания и технологии.

9.1.1. СУ и СФ имат разработени процедури за регулярен мониторинг и преглед на докторските програми, в частност на оценяваната ДП в съответствие с целите на Политиката по качеството и другите свързани нормативни документи. В периода на изследване е налична информация за одитирани всички налични академични и административни дейности и звена.

Целият процес на обучение на докторантите се наблюдава от няколко оторизирани лица на факултетно и университетско равнище - научните ръководители на докторантите, ръководителите на катедрите, заместник-декана по учебната дейност в Стопански факултет и от членовете на Комисията по качеството, заместник-ректорът по учебната дейност на СУ „Св. Климент Охридски“ и при необходимост от самия Ректор. Подобна дейност осъществяват и университетската Учебна комисия и университетската Комисия по качеството. Катедреният съвет на катедра „Икономика и управление по отрасли“ разглежда периодично (обикновено в края на семестъра) протичането на образователния процес или реагира по конкретни поводи (проблеми). В съответствие със ЗВО и ПУДСУ подобен мониторинг може да осъществяват и работодателски организации.

В СФ е приета Процедура за реда по анализ и осъвременяване на учебните планове и програми в Стопанския факултет (приета на заседание на ФС, проведено на 28 май 2019 г. (Протокол № 5). (Прил. 2.1 – Процедура за учебните планове и програми). Последната актуализация на учебния план на оценяваната ДП, след съгласуване на мнението на потребители и обучаеми, е извършена през 2017 год.

Постоянната комисия констатира, че периодично преди началото на всяка учебна година, обучаващите звена, администриращи съответната докторска програма преглеждат, обсъждат и оценяват учебните програми. Препоръките намират приложения в решения на АС и в заповеди за актуализиране и за оптимизиране на учебни програми на СФ.

9.1.2. СУ и СФ осигуряват процедури и добри изградени дългогодишни практики и мерки за гарантиране ефективността на докторантското обучение. Мерките и действията по изпълнението на евентуалните препоръки от проверки и обсъждания се използват за подобряване ефективността на обучението.

Постоянната комисия установи, че се наблюдават и измерват различни характеристики на управленските, основните и спомагателните процеси, като с помощта на набраната информация се извършва анализ на ефективността на системата и се съблюдава стриктно правилата, нормите и инструментариума на университетската нормативна уредба при създаването и актуализирането на документацията по ДП. Налице е пълно съответствие между учебната документация, правилниците и стандартите на висшето училище, свързани с докторската програма и актуалната правна рамка.

СФ и катедра „Икономика и управление (индустрия)“ предприемат иновативни мерки за подобряване изследователската и публикационна дейност на докторантите, основаващи се на партньорство между бизнеса и висшето училище. Докторантите имат възможността да апробират резултатите от проведените емпирични проучвания в практиката с подкрепата на представители на бизнеса на партньорските на СФ организации.

Изводи на ПК по стандарт 9:

По 9.1.1. СУ „Св. Климент Охридски“, СФ и катедра „Икономика и управление по отрасли“ имат нормативно заложили процедури за периодичен и текущ мониторинг и преглед на ДП, чрез

събиране и анализиране на информацията за необходимостта от актуализиране на учебната документация на оценяваната ДП в съответствие с потребностите на обществото и на очакванията на обучаемия в ДП.

По 9.1.2. СУ и СФ осигуряват и прилагат процедури и устойчиви практики за планирането и изпълнението на дейностите за качествено обучение в оценяваната ДП на университетско, факултетно и катедрено ниво в съответствие с вътрешните нормативни документи, системата за вътрешен одит и посредством активна дейност от страна на АС, целящи да развият докторската програма.

СТАНДАРТ 10 ЦИКЛИЧНО ВЪНШНО ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО

Критерий 10.1. Висшето училище или научната организация осъществяват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на докторските програми.

10.1. СУ и СФ регулярно преминават през външно оценяване на качеството на ДП, в съответствие с ESG. В съответствие с разпоредбите на ЗВО, ДП периодично се акредитират от НАОА.

Последната акредитация на оценяваната ДП в ПН 3.8. Икономика е получена през 2016 година с обща оценка 8,46 (осем цяло, четиридесет и шест стотни), срок на валидност 5 (пет) години и шест препоръки за коригиращи действия и подобрения.

Във връзка с настоящата акредитационна процедура СФ и катедра „Икономика и управление по отрасли“ е приела и актуализирала редица документи, отнасящи се до качествената подготовка на докторантите от докторска програма „Икономика и управление по отрасли“.

Системно се предприемат и огласяват мерки за подобряване на качеството на обучение на всички организационни равнища, съдържащо се в протоколите от работата на Академичен съвет. Проведени са три външни одита. Подготовката на материалите за всички одити на НАОА включва оценката на всички елементи от СУК.

Изводи на ПК по стандарт 10:

По 10.1. В СУ „Св. Климент Охридски“ и СФ периодично се провеждат процедури за външно осигуряване на качеството на обучение, вкл. и на оценяваната ДП от НАОА за съответствие на ДП с ESG, както и ISO 9001:2008. *През периода са проведени три външни одита по качеството.*

СИЛНИ И СЛАБИ СТРАНИ НА ДОКТОРСКА ПРОГРАМА „ИКОНОМИКА И УПРАВЛЕНИЕ” (ИНДУСТРИЯ) ОТ ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 3.8 „ИКОНОМИКА“ В СУ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
1. Висока проектна активност на преподавателският състав.	1. Относително малък брой участия на докторантите в международна мобилност.
2. Създадени са възможности за академично кариерно израстване на успешно защитили докторанти. За оценяваният период общо трима докторанти са продължили научната кариера в катедрата.	2. Относително малък брой съвместни публикации между академичния състав и докторантите.
3. Висока цитируемост на академияния състав от ДП в национални и международни научни списания и в издания с импакт фактор и импакт ранг – SCOPUS и Web of Science.	
4. Висока международна мобилост на академичния състав в оценяванат ДП.	

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

На основата на констатациите за резултатите от извършеното оценяване ПКСНУ предлага на Акредитационния съвет да даде акредитация на докторска програма „Икономика и управление” (индустрия) от професионално направление 3.8 „Икономика“ в “ В СУ „Св. Климент Охридски“

VI. ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ПРЕПОРЪКИ

1. Да се увеличи участието на докторантите в международна мобилност по програма Еразъм+ и по други международни споразумения.

Срок: до следващата акредитация

2. Да се повиши делът на съвместните публикации на докторанти и преподаватели от ДП.

Срок: до следващата акредитация

3. Да се увеличи броят на публикациите на преподавателите в научни издания с високо тегло съгласно методиката на НАОА.

Срок: до следващата акредитация

Председател НА ПКСНУ: /...../

(проф. д-р. Галина Младенова)

Приложения:

Таблица 1. Преподаватели на ОТД, осигуряващи обучението по докторската програма „Икономика и управление (индустрия)”, по години за периода 2018 – 2023 г.

Показател	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Преподаватели на първи ОТД						
1. Хабилитирани лица (бр.), в т.ч.:	7	7	9	8	8	8
1.1. Професори (бр.)	4	4	5	3	3	3
Отн. дял (%) от общия брой преподаватели	44%	44%	45%	27%	25%	23%
1.2. Доценти (бр.)	3	3	4	5	5	5
Отн. дял (%) от общия брой преподаватели	33%	33%	36%	45%	42%	38%
2. Нехабилитирани (бр.), в т.ч.:	2	2	2	3	4	5
2.1. Гл. асистенти*	1	1	1	2	4	5
Отн. дял (%) от общия брой преподаватели	11%	11%	9%	18%	33%	38%
2.2 Асистенти* с ОНС „доктор”	1	1	1	1	0	0
Отн. дял (%) от общия брой преподаватели	11%	11%	9%	9%	0	0
Общ брой на преподавателите на първи ОТД:	9	9	11	11	12	12

*всички гл. ас. са с ОНС „доктор“ и работят в екип с хабилитирано лице

Таблица 3. Публикации и цитирания на преподавателите от катедра „Икономика и управление по отрасли“ на първи ОТД, осигуряващи обучението в ДП „Икономика и управление (индустрия)“, по календарни години през периода 2017-2023г.

Показатели	Години							Общо
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023*	
1. Брой преподаватели, в катедра Икономика и управление по отрасли	7	9	9	11	11	12	13	X
2. Публикации в страната – общо, <i>нереферирани, неиндексирани</i>	1	7	4	8	2	3	3	28
(средно на един преподавател)	0,14	0,78	0,44	0,73	0,18	0,25	0,23	X
от тях: монографии	0	4	1	2	0	2	0	9
студии	0	0	0	1	1	1	0	3
статии	1	1	1	2	0	0	2	7
научни доклади	0	2	2	3	1	0	1	9
учебници и учебни помагала	2	2	3	2	1	4	2	
3. Публикации в чужбина – общо,	3	7	16	17	22	3	2	70
(средно на един преподавател)	0,43	0,78	2,28	1,54	2	0,25	0,15	X
от тях: монографии	0	0	1	2	2	0	2	7

студии	0	0	0	0	0	0	0	0
статии	1	2	2	1	5	0	0	11
научни доклади	2	5	13	14	15	3	0	52
4. Публикации в реферирани и индексирани научни издания	2	5	12	13	14	17	5	68
(средно на един преподавател)	0,3	0,11	0,22	0,09	0,64	1,42	0,39*	X
5. Публикации в научни издания с импакт фактор и импакт ранг	2	1	2	1	7	17	5	35
(средно на един преподавател)	0,3	0,11	0,22	0,09	0,64	1,42	0,39*	X
6. Цитирания в научни издания в страната и чужбина – общо	38	54	81	67	104	78	30*	452
(средно на един преподавател)	5,43	6	9	6,09	9,45	6,5	2,31	X
в т.ч. в издания с импакт фактор и импакт ранг(в SCOPUS и Web of Science)	15	11	19	21	40	47	15	168
(средно на един преподавател)	2,14	1,22	2,11	1,91	3,64	3,92	1,15	X

*към 30.06.2023